

o k u n a c a k k i t a p l a r

GIYBET

Bana ne Diyor?

VELİ TAHİR ERDOĞAN

BİLGEOĞUZ®

Kur'an'ın İdeallerine İhanet Olan GIYBET BANA NE DİYOR?

Veli Tahir Erdoğan

Yayın No: 976

Genel Yayın Yönetmeni

Genel Koordinatör

Editör

Kapak Tasarım

Mizanpaj

ISBN

Yayıncı Sertifika No

Baskı Tarihi

Matbaa Sertifika No

Baskı Cilt

Oğuzhan Cengiz

Oğuzalp Cengiz

Safiye Oskay -

Emine Fatma Demirtaş

Ercan Portakal

Mehmet İlhan Kaya

978-605-2019-85-6

43257

3. baskı, İstanbul, 2023

43257

Lord Matbaacılık

Davutpaşa Emintaş Matbaacılar

Sitesi No: 101/430

Topkapı-İstanbul

BILGEOĞUZ®

📍 Alemdar Mah. Molla Fenari Sk. 35/B
34110 Cağaloğlu-İstanbul

☎️ (0212) 527 33 65
(0212) 527 33 64 (Faks)

🌐 www.bilgeoguz.com
www.milletkitabevi.com

✉️ bilgekitap@gmail.com

📞 (0553) 129 86 86

📘 [bilgeoguzyayinlari](https://www.facebook.com/bilgeoguzyayinlari)

📷 [bilgeoguzkitap](https://www.instagram.com/bilgeoguzkitap)

🐦 [bilgeoguzkitap](https://www.twitter.com/bilgeoguzkitap)

Bu kitabın yayın hakkı, yazarıyla yapılan sözleşme gereği Bilgeoğuz Yayınları'na aittir. **Kitabın hukuki sorumluluğu yazarına aittir. Kitapta yer alan fikir ve önermeler yayınevine yasal bir sorumluluk doğurmaz.** Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz. Yazarın yazılı izni olmaksızın radyo ve televizyona uyarlanamaz. Oyun, CD ya da manyetik bant haline getirilemez, fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz ve **izin alınmadan PDF formatında dijital ortamlarda yayımlaması suç teşkil eder. Emeğe saygı, korsana hayır.**

VELİ TAHİR ERDOĞAN

GIYBET

Bana ne Diyor?

BİLGEOĞUZ®

İçindekiler

ÖNSÖZ.....11

GİRİŞ.....17

Gıybet sevaba vesile olur mu? 17

Sevaba vesile olan gıybet gelince, ... 19

Gayba iman arttıkça, gıybet zorlaşır 22

İslam bir insan olsaydı... 23

Ey islam! Gıybet olan bu “sert” tavrının sebebi nedir? 24

Gıybet, islam’ın ideallerine ihanettir 25

Gıybet neremize zarar verir? 28

Gıybet, kardeşliğe ihanettir..... 29

Gıybetten alınan kan örneği ve tahlil sonuçları 31

Doğru söyleyerek yapılan gıybet örnekleri..... 32

Hadi yüzüne söyledin, eline ne geçecek? 35

Gerçekten yüzüne de aynen söyleyebilir misin? 36

Gıybet yapmanın caiz olduğu geniş alan 37

Yaparsak sevaba, yapmazsak günaha gireceğimiz

gıybetlere örnekler 39

Gıybetin bu kadar yaygın olma sebebi nedir?..... 41

Hangisi daha yaygın? Gıybet mi, gıybet + iftira mı? 44

GIYBETE KARŞI KUR’AN İLE KAZANILAN BİLİNÇ47

Kur’an okumadan kastımız... 47

Kur’an’daki ana konuların gıybetle alâkası nedir?..... 48

Kur’an’a göre yaşamının mü’mine kazandırdığı bilinç .49

Gıybet hangi manevi değerlerin eksikliğinden ortaya çıkar?	50
Müslüman olma/teslimiyet bilinci	50
Mü'min olma/güven bilinci.....	51
Müttaki olma/sakinme bilinci	52
Muhsin olma/ihsan bilinci	53
Kardeş olma/uhuvvet bilinci	54
Günah bilinci	54
Gıybet, büyük günahlar listesine girecek kadar büyük mü?.....	55
İnsan bir şeyin zararını ne kadar iyi bilirse, ondan o kadar çok sakınır	56
Tevbe bilinci	60
Aktif günah işlenirken yapılan tedavi fayda vermeyebilir	62
Tevbeden sonra günaha tekrar giriş hangi anlamlara gelir	62
HUCURÂT SÛRESİ	65
Hucurât sûresinin konusu üzerinden verilen mesajlar	65
Hucurât sûresindeki esma diziliminin gıybet bakan yanları.....	66
Hucurât sûresinin gıybet eksenli okunuşu	69
Günümüzde Allah ve resûlünün önüne geçmek nasıl olur?.....	69
En fazla gıybet ve iftira üreten fabrika; sosyal medya... ..	70
Birbirine güven verenler kardeştir	71
İslam ailesine zarar vermek	72
Siz hiç gıybetten tiksindiniz mi?	74
Gıybetten sakındıkça değeriniz artacak	76
Bedeviliğin günümüzdeki karşılığı: görgüsüzlük	77
GIYBET ÜZERİNE ORJİNAL TESPİTLER	79
Kur'an gıybeti neden ölü eti yemeye benzetiyor?	79
Gıybet cinayettir.....	80
Gıybet yargısız infazdır	82
Gıybeti zinadan daha kötü yapan nedir?.....	82

Zina ile kıyaslandığında gıybet tahrip gücü yüksek bir bombaya benzer	83
Dağılan tüyleri toplamak ne kadar zorsa.....	84
Yanında birinin gıybeti yapılan kişi, gıybeteye tavır almakla üç iyilik yapar	85
Peki, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) yanında gıybet yapıldığında ne yapardı?.....	87
Peygamber efendimizin yanında yapılan gıybetlerin tahlili	89
Gıybet üzerinden namaz ve orucun sağlaması yapılabilir mi?	91
Gıybet etmeme orucuna niyet	93
Şahane bahane: o benim gıybetimi yaptı, ben de onunkini yapacağım!	94
Gıybetten en aktif olan organ dil mi?	96
Her insan bir testidir	98
Kalbin gıybeti	99
Hayatınızda üçüncü sık olmasın!.....	102
Gıybetten sonra acil yapılması gereken iki doğru: İstiğfar ve helalleşme	103
Söz insanı vezir de eder, rezil de!	106
Gıybetsiz problem çözümü.....	107

SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN GIYBET.....109

Sosyal medya üzerinden yapılan gıybetin ekipmanları: Zan, teccüs, yalan ve iftira	110
Gıybet üretiminde en fazla kullanılan malzeme: Zan?.....	111
Zan nedir?.....	111
Sû-i zan nedir?.....	112
Sû-i zan örnekleri.....	113
Hüsn-ü zan nedir?	115
Hüsn-ü zan örnekleri	116
Hüsn-ü zan, adem-i itimat dengesi nasıl olacak?	118
Dünyada hüsn-ü zanna en müsait ülke hangisi?.....	119
Bazı durumlarda sû-i zannın hüsn-ü zanna galip gelmesi normaldir.....	121

Hüsn-ü zan kime olmalı, mü'mine mi, mü'min sıfatları taşıyan kişiye mi?	121
Sû-i zan yanlış, peki sû-i zanna zemin hazırlamak yanlış değil mi?	123
Algı yönetimi ile sû-i zannı beslemek	124
Algı yönetimine karşı: feraset.....	125
Bir manevî casusluk olarak: tecessüs	126
Sû-i zanna, tecessüse ve gıybet ortam hazırlamamak için Hz. Ömer ahlakı	128
İşte bu konuda Hz. Ömer'den bir örnek daha	129
Gıybetin önüne geçmek için eleştirinin önünü açmak	130
Eleştirmek sevap mıdır?	131
Eleştiride "çizmeyi aşmamak" gerekir	134
Eleştiri ahlâkının okullarda ders olarak verilmesi	135
Kusurunu görmeyen, nefsinin terbiye edemez!.....	136
Kusurunu görme isteği, insanın fitratında vardır	137
Bir büyüklük alâmeti: kulağını övgülere kapayıp, kusurlarına açmak!	138
Gıybette en çok kullanılan malzeme: yalan	139
Yalan söylemek, benim dürüstlüğümün fiyatı var demektir!.....	140
Katmerli gıybet: iftira.....	141
Âlem sanal olunca oradaki günahlar yalan olmuyor...	143
Sosyal medya günah işlemeyi kolaylaştırıyor	144
Sosyal medyada gıybet çok olduğu halde neden korku yok?.....	145

GIYBET YAPMANIN SEVABA VESİLE

OLDUĞU GENİŞ ALAN 147

Sevaba vesile olan gıybet bütün müslümanlara farz mı, farz-ı kifaye mi?	148
Sevaba vesile olan gıybette izlenmesi gereken usul ...	151
Gıybet etmede ölçüyü kim belirleyecek?.....	152
Gıybeteye izin var, küfür ve hakarete izin yok!	153
Ebu Cehil veya firavun gibi düşmanınız oldu mu?	154
İsim vermeden sıfatlar üzerinden gıybet.....	155
İslam ülkelerinde ve demokratik ülkelerde gıybet bir haktır.....	156

EN YAYGIN GIYBET KONULARI ÜZERİNDE KISA AÇIKLAMALAR.....	159
Siyasi liderlerin ve yöneticilerin gıybeti	159
Kamuda ve özel sektörde çalışanların gıybeti	160
Futbolcuların gıybeti	161
Din adamlarının gıybeti.....	162
Tarikat ve cemaatlerin gıybeti.....	165
Sanatçıların gıybeti	167
Hayatta olmayan insanların gıybeti	168
Kâfirlerin gıybeti.....	169
Tarihi olayları anlatmak gıybet olur mu?	170
Kur'an kıssaları gıybet midir?	170
Kayserililerin, Çorumluların ve Almanların gıybeti	171
Gelin-kaynana gıybeti.....	172
Trafikte şerefsiz demek gıybet mi?	172
İş yeri toplantılarında/istişarelerde gıybet.....	173
Ticaret erbabının gıybeti.....	174
Müstakbel gelin ve damatın gıybeti.....	175
Fasık-1 mütecahirin gıybeti	177
GIYBETTEN KORUNMA DUASI	179

ÖNSÖZ

Bir yazar için en önemli motivasyon kaynaklarından biri de okuyucu yorumlarıdır.

Eğer bir kitap yazıyorsanız, yazdığınız konuda daha önce onlarca kitap yazılmışsa, öncekileri tekrar etmeden bir kitap yazmak, ortaya farklı bir eser koymak oldukça zordur.

Dokuzuncu baskısı okuyucularımızla buluşan **“Kur’an Bana Ne Diyor?”** isimli mealimiz ve beşinci baskısı okuyucularımızla buluşan **“Peygamber Efendimizin Hayatı”** ile ilgili kitabımız için okuyucularımızdan çok güzel yorumlar geldi. O yorumların bir kısmına kitaplarımızın yeni baskılarında yer verdik...

O kitaplarda önümüzde olan zorlukların benzeri bu kitapta da vardı...

Her kitapta olduğu gibi bu kitapta da ölçümüz şunlardı:

- ✓ Kur’an ve sünnet ölçülerine uygun olacak.
- ✓ Öncekilerin tekrarı olmayacak.
- ✓ Kes, kopyala, yapıştır olmayacak.
- ✓ Özgün olacak.
- ✓ Verilen misaller üzerinden soyut-somut dengesi korunacak.

- ✓ Dili akıcı ve anlaşılır olacak.
- ✓ ...

Allah'a hamd olsun bu kitapta da, bu ölçülere uygun bir çalışma ortaya koyduğumuzu düşünüyoruz. Tabii, takdir her zamanki gibi okuyucularımızın olacaktır...

Kitabımız 8 bölümden oluşuyor. Bu bölümler hakkında kısa bilgiler verelim.

1 GİRİŞ: Bu bölümde intak¹ sanatı üzerinden İslam konuşturuluyor. İslam'a soruluyor “Ey İslam hiçbir günah için yapmadığın “ölü kardeşin etini yeme” gibi ağır bir benzetmeyi gıybet için yapıyorsun, neden? İslam diyor ki: “Müslümanları, birlik, beraberlik ve kardeşlik içinde görmek benim en büyük ideallerim arasındadır. Bu ideallere en büyük zararı veren günahın adı gıybettir. O yüzden gıybet etmek benim ideallerime ihanet etmektir.”

2 GIYBETE KARŞI KUR'AN İLE KAZANILAN BİLİNÇ: Gıybet kişideki bilgi eksikliğinden çok, bilinç eksikliğini gösterir. Bilinç, bilginin aktif halidir. Kur'an'ın öncelikli misyonu bilgi vermek değil, bilinci aktif hâle getirmektir. Bu bölümde Kur'an “Nasıl, baştan sona bir bilinç kitabı olarak okunur?” sorusuna temel kavramlar üzerinden örnekler veriliyor.

3 HUCURÂT SÛRESİ: Yüzeysel bakanlar için Hucurât sûresinde gıybet ayeti sadece 12. ayet gibi görünür. Gerçek olan, sûrenin 18 ayetinin de, 12. ayetin amacına hizmet ettiğiidir. Ayrıca bu bölümde sûredeki esma-i İlahiye dizilişinin de 12. ayetin amacına hizmet ettiği örnekler üzerinden gösteriliyor.

1 İntak: Edebiyatta cansızları konuşturma sanatına verilen isim.

4 GIYBET ÜZERİNE ORJİNAL TESPİTLER: “Bu kitapta, “gıybet haram, gıybette kaçın...” gibi alışılmış bir dil kullanılmıyor. Gıybet müminler arasında güven ve itibarın katili olarak tanıtılıyor. Bu bakış açısıyla gıybetin anatomisi yapılıyor. Onun Kur'an'ın ideallerine bir ihanet olduğu çok sayıda örnek üzerinden akıcı ve anlaşılır bir dille anlatılıyor. “

5 SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN GIYBET: Nasıl eski savaşlarda bir okun karşılığı bugün bir füze veya bomba ile anlatılıyorsa, gıybette öyledir. Eskiden yapılan gıybeti aynı anda yüz veya bin insan duyarken, bugün yüz binlerce hatta milyonlarca insan aynı anda duyabiliyor. Bunu duyuran araçların toplu adı: Medya. En yaygın kullanılanı ise Sosyal Medya. Bu bölümde “**ÂLEM SANAL OLUNCA ORADAKİ GÜNAHLAR YALAN OLMUYOR**” başlığı altındaki yazı, bölümün özeti oluyor.

6 GIYBET YAPMANIN SEVABA VESİLE OLDUĞU GENİŞ ALAN: Bu kitabı emsallerinden ayıran bölümlerden biri de bu bölüm. Okuyana “Ne konuşsak gıybetmiş yaa!” dedirtmiyor. Bu bölümde, gıybetin meşru, mubah ve caiz olduğu alan çok detaylı bir şekilde anlatılıyor. Hatta belli şartlar yerine getirildiğinde bir görev olduğuna ve kişiye sevap kazandırdığına dikkat çekiliyor.

7 EN YAYGIN GIYBET KONULARI ÜZERİNDE KISA AÇIKLAMALAR: Bu bölüm kitabın en popüler ve renkli bölümü; bu bölümde,

- Siyasetçinin,
- Kamuda yöneticilik yapanların,
- Futbolcuların,
- Din adamlarının,

- Tarikat ve Cemaatlerin,
- Sanatçıların,
- Ölmüş kişilerin,
- Kafirlerin,
- Kayserililerin, Çorumluların,
- Almanların, Arapların,
- Gelin ve kaynananın,
- Ticaret erbabının,
- ...

Evet, bu bölümde, “Bütün bunların gıybeti meşru, mubah ve caiz olan şekliyle nasıl yapılır?” sorusuna renkli ve ilginç cevaplar veriliyor.

8 GIYBETTEN KORUNMA DUASI: Bu bölümde “Gıybetten sakınma bilinci duaya nasıl yansır?” sorusuna örnek bir dua üzerinden cevap veriliyor.

Evet, bu kitabın içeriği hakkında özet bilgiler böyle...

Kitaplarımızla alakalı, beklediğimizin çok üstünde güzel yorumlar almamıza rağmen, herhangi bir iddiamız yok.

Bu dünyada imtihanın zorlaştığı alanlardan biri de çok güzel işler yapmanız bile, onu kendinizden bilmeme imtihanıdır.

Kitabımız binlere, yüzbinlere ulaşırsa bile “Rabbim bizlere, her türlü iyiliği, güzelliği, başarıyı O’ndan bilme, eksiklikleri kendimizden bilmeyi nasip etsin” diyoruz.

Yazarlık hayatımız bize şunu öğretti:

Bizi,

- ✓ Bize yapılan iltifatlar ve övgülerden daha ziyade,
- ✓ Bize yapılan yapıcı tenkit ve eleştiriler geliştiriyor.

İşte bu yüzden onların **velitahir@hotmail.com** adresi üzerinden tarafımıza iletilmesi bizi ziyadesiyle memnun edecektir.

Ayrıca,

- ✓ Bu kitabın doğum aşamasında tavsiyeleriyle,
- ✓ Tashih aşamasında düzeltmeleri ile yardımcı olan dostlara,
- ✓ Kitabın basılmasında göstermiş oldukları özen ve titizlik nedeniyle yayınevine teşekkür etmeyi de bir borç biliyoruz.

Veli Tahir ERDOĞAN
Yağmurlu Büyük Oba Köyü
Şubat 2020